

Oikeustapauskokoelma

Asia C-435/17

**Argo Kalda Mardi talu
vastaan
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA)**

(Tartu Halduskohusin ennakoratkaisupyyntö)

Ennakoratkaisupyyntö – Yhteinen maatalouspolitiikka – Suorat tuet – Asetus (EU) N:o 1306/2013 – 93 ja 94 artikla – Liite II – Täydentävät ehdot – Maatalous- ja ympäristökunto – Vähimmäisvaatimukset – Jäsenvaltion suorittama täytäntöönpano – Velvollisuus huolehtia kivikalmistoista – Ulottuvuus

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 7.8.2018

1. *Maatalous – Yhteinen maatalouspolitiikka – Suoran tuen järjestelmät – Yhteiset säännöt – Hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat vähimmäisvaatimukset – Velvollisuus säilyttää maisemapiirteet – Kansallinen lainsäädäntö, jossa asetetaan velvollisuus huolehtia kivikalmistoista – Sallittavuus*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1306/2013 93 artiklan 1 kohta, 94 artikla ja liite II; neuvoston asetuksen N:o 1782/2003 liite IV)

2. *Maatalous – Yhteinen maatalouspolitiikka – Suoran tuen järjestelmät – Yhteiset säännöt – Lakisääteiset hoitovaatimukset – Hyvä maatalous- ja ympäristökunto – Velvollisuus noudattaa kyseisiä vaatimuksia – Ulottuvuus – Soveltaminen koko maatilalla osalta*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1306/2013 72 artiklan 1 kohdan a alakohta, 91 artiklan 1 ja 2 kohta, 93 artiklan 1 kohta ja 94 artikla; Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan b, c, ja e alakohta)

1. Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 93 artiklan 1 kohtaa, 94 artiklaa ja liitettä II on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä sille, että jäsenvaltio säättää yhdeksi kyseisessä liitteessä II tarkoitetuksi hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevaksi toimenpidevaatimukseksi sen, että maatalousmaalla on säilytettävä kivikalmistoja, joiden siirtäminen merkitsee tällaisen vaatimuksen noudattamatta jättämistä ja johtaa siten asianomaiselle maanviljelijälle suoritettavien tukien määrän vähentämiseen.

Vastaavasti kuin mitä asetuksen N:o 1782/2003 liitteessä IV säädettiin, asetuksen N:o 1306/2013 liitteessä II oleva toimenpidevaatimus 7, jonka otsikko on ”Maisema; ylläpidon vähimmäistaso”, sisältää noudatettavien vaatimusten ja toimenpidevaatimusten joukossa maisemapiirteiden säilyttämisen. Viimeksi mainitun asetuksen liitteessä II tarkoitettuihin maisemapiirteisiin kuuluvat pensasaidat, lammikot, ojat ja linjassa, ryhmissä tai yksinään olevat puut

sekä pellonpientareet ja pengermät. Koska maisemapiirteiden käsitettä ei ole määritelty asetuksessa N:o 1306/2013, sitä on tulkittava, kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 26 kohdassa, siten, että huomioon otetaan kyseisen käsitteen tavanomainen merkitys ja asiayhteys, jossa käsitettä yleensä käytetään (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, 34 kohta).

Tältä osin on todettava, että ”maisemapiirteiden” käsitteen suppea tulkinta, jossa muun muassa jätettäisiin tämän käsitteen ulkopuolelle ominaisuudet, jotka ovat ihmisen toiminnan tulosta, olisi vastoin sitä harkintavaltaa, jota jäsenvaltioilla on niiden määrittäessä hyvän maatalous- ja ympäristökunnan vähimmäisvaatimuksia (ks. vastaavasti tuomio 16.7.2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, 37 kohta). Unionin tuomioistuin on todennut tältä osin, että maisemapiirteet ovat ympäristön fyysisiä osatekijöitä ja että näiden piirteiden säilyttämistä koskevilla vaatimuksilla on osaltaan vaikutettava näiden piirteiden säilyttämiseen fyysisinä osatekijöinä (tuomio 16.7.2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, 41 kohta). Kivikalmistojen säilyttäminen vaikuttaa osaltaan jäsenvaltion kulttuurisen ja historiallisen perimän suojelemiseen ympäristön fyysisinä osatekijöinä.

(ks. 41 ja 43–47 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta)

2. Asetuksen N:o 1306/2013 72 artiklan 1 kohdan a alakohtaa, 91 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 93 artiklan 1 kohtaa ja 94 artiklaa sekä yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 1 kohdan b, c ja e alakohtaa on tulkittava siten, että asetuksessa N:o 1306/2013 säädettyjä hyvään maatalous- ja ympäristökuntoon liittyviä velvollisuuksia on noudatettava koko maatilalla osalta eikä ainoastaan sen maatalousmaan osalta, jolle tukea on konkreettisesti haettu.

Yhtäältä kyseisiin sääntöihin perustuvien vaatimusten on nimittäin kyseisen asetuksen 54 perustelukappaleen mukaisesti liityttävä maataloustoimintaan tai tilan maa-alaan, mikä merkitsee velvollisuutta noudattaa mainittuja sääntöjä myös sellaisen maan osalta, jota ei enää käytetä maataloustoimintaan, kuten mainitun asetuksen 94 artiklassa säädetään. Jos toisaalta mainittujen sääntöjen noudattamatta jättämisestä määrättäisiin seuraamuksia vain siinä tapauksessa, että kyse olisi maatalousmaasta, jolle on haettu tukea, syntyisi vaara siitä, että viljelijät kiertäisivät täydentävien ehtojen sääntöjä. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa, tätä varten riittäisi, että viljelijä jättäisi tukihakemuksensa ulkopuolelle maa-alan, joka sisältää hänen toimintansa kannalta häiritsevän maisemapiirteiden, jonka hän sitten voisi siirtää tai purkaa ennen seuraavaa vuotta ja sisällyttää kyseisen maa-alan sitten taas hakemukseensa, ilman, että häneen voisi kohdistua minkäänlaista hallinnollista seuraamusta.

(ks. 53–55 kohta ja tuomiolauselman 2 kohta)